

ції, а результативність у досягненні поставлених цілей досягається шляхом комплексного підходу до реінжинірингу основних господарських операцій.

У результаті системної оцінки операційних процесів підприємства та реінжинірингу діяльності розроблюються тактичні заходи з реалізації програми розвитку та управління основними господарськими операціями організації, на основі проведеного аналізу ключових параметрів ефективності господарювання. Розробка таких заходів передбачає створення інформаційної бази для генерування цільової стратегії розвитку операційної діяльності господарюючого суб'єкта на майбутнє.

Отже, в результаті розробки і виконання вищевказаних заходів реалізується принцип комплексності в аналітичному дослідженні з подальшим виробленням стратегічних рішень для розвитку суб'єкта господарювання.

Література

1. Балабанова Л. В. SWOT-аналіз: основа формування маркетингової стратегії / Л.В. Балабанова. — К.: Знання, 2005. — 301 с.
2. Роберт С. Каплан. Сбалансованная система показателей / Роберт С. Каплан, Дэйвид П. Нортон. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2003. — 210 с.

Галенко С. М., аспірант кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗАВДАННЯ ТА ПРИНЦИПИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Роль аналізу як засобу управління виробництвом з кожним роком зростає. Це обумовлено різними обставинами. По-перше, необхідністю неухильного підвищення ефективності виробництва у зв'язку із зростанням дефіциту і вартості сировини, підвищенням науко- і капіталоємності виробництва. По-друге, відходом від командно-адміністративної системи управління та поступовим переходом до ринкових відносин. По-третє, створенням нових форм господарювання у зв'язку з роздержавленням економіки, приватизацією підприємств та іншими заходами економічної реформи. Велика роль приділяється аналізу в справі визна-

чення і використання резервів підвищення ефективності виробництва. Він сприяє економному використанню ресурсів, виявленню і впровадженню передового досвіду, наукової організації праці, нової техніки і технології виробництва, попередженню зайвих витрат.

Після певного затишку в проведенні вагомих наукових досліджень у галузі аналізу господарської діяльності на вітчизняному просторі наразі спостерігається активна зацікавленість науковців у розробці цієї проблематики. Прикладом цього виступають три успішно захищені дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за останні 3 роки. Втім, жодне з вагомих наукових досліджень не торкалось проблем аналітичного забезпечення управління комунальними підприємствами, які відіграють важливу роль як в економіці країни, так і в державному секторі зокрема.

Таке положення є неприпустимим, оскільки господарська діяльність вказаних суб'єктів господарювання має вагомі особливості, які впливають на формування вектору орієнтирів для розстановки акцентів при проведенні аналітичного дослідження. Йдеться про те що: управління господарською діяльністю у комунальному секторі економіки здійснюється через систему організаційно-господарських повноважень територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо суб'єктів господарювання, які належать до комунального сектора економіки і здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління; правовий статус окремого суб'єкта господарювання у комунальному секторі економіки визначається уповноваженими органами управління відповідно до вимог Господарського кодексу та інших законів. Відносини органів управління між зазначеними суб'єктами у випадках, передбачених законом, можуть здійснюватися на договірних засадах; суб'єктами господарювання комунального сектора економіки є суб'єкти, що діють на основі лише комунальної власності, а також суб'єкти, у статутному фонді яких частка комунальної власності перевищує п'ятдесят відсотків чи становить величину, яка забезпечує органам місцевого самоврядування право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів; у законодавчому порядку можуть бути встановлені особливості здійснення антимонопольно-конкурентної політики щодо комунального сектора економіки, а також додаткові вимоги та гарантії права власності українського народу і права комунальної власності при реалізації процедури банкрутства щодо суб'єктів господарювання комуна-

льного сектора економіки; органи місцевого самоврядування несуть відповідальність за наслідки діяльності суб'єктів господарювання, що належать до комунального сектора економіки, на підставах, у межах і порядку, визначених законом; відповідно до Бюджетного кодексу деякі з них мають статус одержувачів бюджетних коштів — підприємства і госпрозрахункові організації, громадські та інші організації, що не мають статусу бюджетної установи, які одержують безпосередньо через розпорядників кошти з бюджету як фінансову підтримку або уповноважені органами державної влади на виконання загальнодержавних програм та надання послуг [1, 2].

Предметом аналізу господарської діяльності комунальних підприємств слід вважати структуру та зміст інформаційних потоків на цих суб'єктах господарювання. При цьому слід враховувати всі перераховані особливості цієї діяльності. Головне завдання аналізу господарської діяльності комунальних підприємств — оцінка її результатів, виявлення факторів, що обумовили успіхи і невдачі в аналізованому періоді, а також планування і прогнозування діяльності підприємства на майбутнє. Вона вирішується за допомогою не тільки вартісних даних бухгалтерського обліку, але й даних оперативного та статистичного обліку в різних одиницях виміру. До основних принципів аналізу господарської діяльності комунальних підприємств варто віднести [3—6]:

— конкретність (аналіз повинен ґрунтуватись на реальних даних, результати його отримують конкретне кількісне вираження);

— комплексність (має відбуватись всебічне вивчення економічного явища або процесу з метою об'єктивної його оцінки);

— системність (вивчення економічних явищ повинно здійснюватись у взаємозв'язку один з одним, а не ізольовано);

— регулярність (аналіз необхідно проводити постійно через заздалегідь визначені проміжки часу, а не від випадку до випадку);

— об'єктивність (має відбуватись критичне і неупереджене вивчення економічних явищ, вироблення обґрунтованих висновків);

— дієвість (результати аналізу повинні бути придатними для використання в практичних цілях, для підвищення результативності виробничої діяльності);

— економічність (витрати, пов'язані з проведенням аналізу, повинні бути істотно менше того економічного ефекту, який буде отримано в результаті його проведення);

— порівнянність (дані і результати аналізу повинні бути легко порівняти один з одним, а при регулярному проведенні аналітичних процедур повинна дотримуватися наступність результатів);

— науковість (при проведенні аналізу слід керуватися науково обґрунтованими методиками і процедурами).

Побудова аналітичних механізмів комунальних підприємств з урахуванням вказаних теоретичних позицій забезпечить їх високу якість та практичну дієвість у часі. Формування ж ефективного аналітичного забезпечення діяльності комунальних підприємств спричинить піднесення на нових рівень системи управління в цілому.

Література

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
3. *Савицька Г. В.* Аналіз господарської діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/19694/>
4. *Чумаченко М. Г.* Економічний аналіз [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://ebk.net.ua/Book/BookEkAnaliz/tablica.htm>
5. *Івахненко В. М.* Курс економічного аналізу [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua/content/view/676/87/>
6. *Баканов М. І., Шеремет А. Д.* Теорія економічного аналізу [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/23908/>

Житна І. П., д-р екон. наук, проф.,
зав. кафедрою «Облік і аналіз
господарської діяльності»,

Житний Є. П., канд. екон. наук, доц.
кафедри «Економіка підприємства»,
Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, м. Луганськ

ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасні процеси інтеграції світової економіки зумовлюють необхідність у постійному удосконаленню єдиного набору правил, за допомогою яких учасники світових ринків капіталу та інші користувачі інформації повинні приймати обґрунтовані